

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление: 3.3. Политически науки

Философски факултет,
Катедра „Политология“
СУ "Св. Климент Охридски"

СТАНОВИЩЕ

за

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЯ на тема:

**„Перфектната буря: влиянието на концепцията за хибридните заплахи
върху отношенията между Европейския съюз и НАТО“**

Докторант: Борислав Мартинов Банков

**за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в
професионално направление 3.3. Политически науки.**

от доц. д-р Йордан Стоянов Дойков

Дисертационният труд на докторанта Борислав Банков е в обем от 316 страници. Той включва въведение, шест глави, заключение и други. Библиографията се състои от общо 578 източника, от които 38 на български език, 5 на руски език и 535 на английски език. Те включват научна литература, официални документи и други източници. Авторът критично отбелязва пропуските в научната литература по темата на представената дисертация.

Дисертационният труд е замислен чрез комплексно целеполагане, чиято основна цел е анализирането на влиянието на концепцията за хибридните

заплахи и институционалните мерки за противодействие на този феномен върху отношенията между ЕС и САЩ. Приемам за съдържателно съотносимо, структурното декомпозиране на работната хипотеза на дисертацията на три операционални съждения като намирам подобен подход за особено релевантен като структурна яснота. Докторантът Банков дефинира задоволително, че: **„Обектът на настоящия труд са отношенията между Европейския съюз (ЕС) (на англ. „European Union“ и съкр. „EU“) и Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) (на англ. „North Atlantic Treaty Organization“ и съкр. „NATO“).“** (с. 15).

Предложеният предмет на изследването - **„...влиянieto на концепцията за хибридните заплахи върху отношенията между ЕС и НАТО“** – е синтезирано дефиниран като съдържателна функционалност на двукомпонентно разбиране на основния изследователски айтем „хибридни заплахи“ – веднъж като „...задълбочаващата се тенденция традиционните военни действия да бъдат комбинирани с нетрадиционни такива“ и последващо като взаимноизгодни отношения между държавни и недържавни актьори в името на техните дългосрочни интереси“, (с. 17) в контекста на сериозни фактически проблематизации в теоретико-приложен аспект. Така докторантът е придал методологическа отправна точка на структурния обхват на своето изследване.

Ако трябва да бъдем по-точни, докторантът Банков предлага теоретичните идеи на Джон Кингдън като изходен методологически инструментариум в концептуалността на **„модела на трите потока“** (на англ. **„the three streams model“**), (с. 33), водейки се както от неговите евристични ефективи, така и от възможните му ограничения, което като логическа изразност носи определена теоретична яснота.

Същевременно, особено внимание авторът е отделил на сравнителния политически анализ на отношенията на ЕС и НАТО във времева рамка, разположена преди и след 2016 г., детерминирана от мисии и операции. Докторантът прави обстоен преглед на многогодишните отношения между двата съюза в съпоставим порядък със съвременните действия по управление на кризата с бежанците и мигрантите. Тук, определено като позитивен момент в дисертационния труд отбелязвам надградения сравнителен анализ на съвместни съюзни действия по киберзащитата. И най-вече относно поставената от Борислав Банков основа на актуалните отношения ЕС – НАТО с изследователската перспектива към конкретиката на тяхната каузалност.

Предлагайки възможности за едно теоретично изясняване на понятието „хибридни заплахи“ и свързаните с тях институционални мерки на двата алианса по тяхното овладяване, докторанта Банков ни насочва към сърцевината на дисертационния си труд, която е обхванал в три глави. Впечатление прави концентрацията на авторовото внимание върху анализа на влиянието на разглежданата концепция, както и основаните на нея политики и механизми за сътрудничество, върху вътрешните и външните отношения на двата съюза. Това, приемам за несъмнено достойнство на работата. Още повече, че докторантът се стреми към максимална коректност и изчерпателност посредством търсене и на съпоставителен анализ между приложението на анализираната концепция и действията по договореностите на „Берлин Плюс“.

Неговото изследване разширява своя периметър с анализ на другите фактори, определящи отношения ЕС – НАТО извън сферата на хибридните заплахи. Докторантът верифицира тези фактори и изразява позиция по тяхното коректно изследване и разбиране. Тук е важен акцентът, който Банков поставя върху автономността на ЕС, както и върху спецификата на американската

политика по отношение на Евросъюза и Североатлантическия алианс. Авторът ни предлага изводи, които приемам за релевантни без да изключвам необходимата дискуссионност по тях.

Няма съмнение, че дисертационният труд разглежда актуален проблем на нашата съвременност. Той е плод е самостоятелна работа на докторанта. Дисертацията отразява оригинални авторски идеи и високо професионално умение те да бъдат апробирани в политическата практика. От предложената библиография е видно, че Борислав Банков е в течение на теоретичните виждания и практики на концепцията за хибридните заплахи, особено със задълбоченото познаване на откритията относно модела на Джон Кингдън. Претенциите на авторът за познаване на изложения проблем и неговото приносно интерпретиране са напълно основателни. Концептуалността на предложения труд структурно е стабилно защитен.

На основание горните съображения предлагам на Борислав Мартинов Банков да бъде присъдена ОНС „доктор“ в професионално направление 3.3. Политически науки и горещо препоръчвам дисертационния труд да бъде издаден като монография.

ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ:

Йордан Дойков

(доц. д-р Й. Дойков)

18 април 2025 г.

София